भाजपा

शिवसेना

विकसित मुंबई

सुरक्षित मुंबई

बृहन्मुंबई महानगरपालिका निवडणूक २०२६

भाजपा-शिवसेना-रिपाई (आ) महायुतीचा

वचननामा

खड्डेमुक्त मुंबई

- ९ मीटरपेक्षा कमी रुंदीचे रस्ते डांबरी (Asphalt) आणि ९ मीटरपेक्षा जास्त रुंदीचे रस्ते सिमेंट काँक्रीटचे (CC) करणार. ९ मीटरपेक्षा मोठ्या रस्त्यांवर यूटिलिटी डक्ट (Utility Duct) तयार करणार जेणेकरून रस्ते खोदणे बंद होईल.
- नियोजित डीपी रोड (DP Road) ताब्यात घेण्यासाठी नोटीस देऊन कार्यवाही करणार.
- Pvt. layout मधील रस्ते डांबरीकरण करणार व त्याची मालकी अबाधित करणार.
- मुंबईतील सतत पडणाऱ्या खड्ड्यांचा तोडगा काढण्यासाठी मुंबईकरांना देण्यात येणाऱ्या १७ सेवांकरिता वारंवार खड्डे खणण्यात येतात. त्यामुळे या १७ सेवांकरिता मुंबई भर (Utility tunnel) बनवण्यात येणार.

वाहतूक व्यवस्था

- रस्त्यांवर डिजिटल सूचना फलकांद्वारे वाहतूक माहिती देणार त्यासाठी जास्तीत जास्त डिजिटल फलक मुंबईमध्ये लावणार: डिजिटल सूचना फलक वाहनचालकांना वास्तविक-वेळ वाहतुकीची परिस्थिती, रस्त्यावरील बंदिस्त, आणि बांधकाम क्षेत्रे माहिती प्रदान करण्यासाठी वापरले जातील.

पाताललोक

- कोस्टल रोड (टप्पा १): मरीन ड्राईव्ह ते वरळी दरम्यानचा वेगवान प्रवास; मुंबईतील पहिला समुद्री बोगदा कार्यान्वित.
- मुंबई मेट्रो लाईन ३ (Aqua Line): कुलाबा-वांद्रे-सीप्झ ही मुंबईतील पहिली पूर्णतः 'अंडरग्राउंड' मेट्रो संपूर्ण मार्ग प्रवाशांसाठी खुला झाला.
- ठाणे-बोरीवली अंडरग्राउंड टनेल: संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाखालून जाणारा हा बोगदा बोरीवली आणि ठाण्यातील अंतर अवघ्या १०-१५ मिनिटांवर आणेल.

- गोरेगाव-मुलुंड लिंक रोड (GMLR): पूर्व आणि पश्चिम उपनगरांना जोडणारा चौथा महत्त्वाचा दुवा, ज्याचे काम वेगाने सुरू आहे.
- ऑरेंज गेट ते मरीन ड्राईव्ह बोगदा: पूर्व मुक्त मार्ग (Eastern Freeway) आणि कोस्टल रोडला जोडणारा भूमिगत मार्ग, ज्यामुळे दक्षिण मुंबईतील वाहतूक कोंडी पूर्णतः संपेल.

फूटपाथ

- शहर पादचारीस्नेही व टिकाऊ बनवण्यासाठी सर्व फुटपाथ स्टॅम्प्ड कॉंक्रीटमध्ये विकसित करणार. (Right to walk)

मुंबईकरांसाठी फेरीवाले धोरण

- सर्व पात्र फेरीवाल्यांचे हॉकिंग झोन्समध्ये पुनर्वसन करण्यात यावे आणि हॉकिंग झोन्स व्यतिरिक्त इतर सर्व क्षेत्रे नॉन-हॉकिंग झोन्स म्हणून घोषित करणार.
- सर्व पात्र फेरीवाल्यांचे बायोमेट्रिक सर्वेक्षण करून त्यांना त्वरित 'विक्रेता प्रमाणपत्र' (Vending Certificates) आणि ओळखपत्र देणार.

पार्किंग

- रस्त्यावरील पार्किंगसाठी कम्युनिटी पार्किंग (Community Parking), तसेच रिक्षा आणि मोटारसायकल पार्किंगची व्यवस्था करणार.
- शहरातील पार्किंगची क्षमता वाढवण्यासाठी भुयारी व जमिनीवरील पार्किंग निर्मिती करणार.

मोकळ्या जागा व मैदाने

- शहरातील सर्व मोकळ्या जागांची देखभाल केवळ महापालिकेकडूनच करणे; देखभाल/पालनपोषणासाठी खाजगी सहभाग नको. स्थानिक नागरिक संघटना तसेच ALMs यांना पहारेकरांची भूमिका देणार.

- G / RG / PG / Parks / Open Spaces यांचे संरक्षण व पुनरुज्जीवन कायद्याने सुनिश्चित केले जाणार. बंधनकारक कर्तव्य करून अर्थसंकल्पाचा भाग करणार.

मुंबईकरांचा पाणी हक्क - मागेल त्याला मुबलक पाणी

- संपूर्ण मुंबईमध्ये मुंबईकरांना २४*७*३६५ स्वच्छ व गुणवत्तापूर्ण पाणी देणार.
- सध्या पाणीपुरवठा ३८०० MLD आहे त्या वरून तो ४७०० MLD पर्यंत करणार. गारगाई, पिंजाळ, दमणगंगा, पाणी प्रकल्प येत्या ५ वर्षात पूर्ण करून ही प्रणाली तंत्रज्ञानाच्या साहाय्याने संपूर्ण आधुनिक करणार व त्याची क्षमता वाढवून मुंबईकरांना अतिरिक्त पाणी उपलब्ध करून देणार.
- प्रत्येक प्रशासकीय विभागात पाणी गळती शोधक यंत्रणा (Leak detection system) आणि कॅमेरे बसवणार.
- प्रत्येक झोनमध्ये फ्लो मीटर (Flow Meter) बसवणार व समान पाणी वितरण करणार.
- दरवर्षी होणाऱ्या ८% पाणी दरवाढीला पाच वर्षांसाठी स्थगिती देणार आणि पाण्याचे दर स्थिर ठेवणार.
- मुंबईत गोराई येथे समुद्र जलनिस्सारण (Desalination) प्रकल्प उभा करून समुद्राचे पाणी गोड करून मुंबईकरांसाठी उपलब्ध करणार.
- दहिसर, पोईसर आणि मिठी नदींसाठी कायापालट धोरण, नदीकाठ विकास प्रकल्प राबवण्यात येणार.
- जलव्यवस्थापन प्राधिकरण समिती तज्ज्ञांच्या सहभागितेने कार्यरत करणार.
- "टँकर माफिया फ्री" मुंबई हे धोरण राबवणार.

पर्जन्यजल साठवण (Rainwater Harvesting)

- Rainwater Harvesting करणाऱ्या नागरिकांना Water Bill / Property Tax मध्ये सवलत देणार.
- नवीन इमारतींना रेन वॉटर हार्वेस्टिंग (Rainwater harvesting) बंधनकारक करणार आणि जुन्या इमारतीसाठी नगरसेवक निधी किंवा विशेष अर्थसंकल्पीय तरतूद करून हे प्रकल्प राबवणार.
- Waste Water Treatment Plant (WWTP) मधील शुद्ध प्रक्रिया जल व्यावसायिक कामासाठी वापरणार.

ध्येय पूरमुक्त मुंबईचे

- जपानी तंत्रज्ञान, आयआयटी (IIT) आणि व्हीजेटीआय (VJTI) च्या मदतीने येत्या ५ वर्षात मुंबईला पूर्णपणे पूरमुक्त (Flood-free) करणार, पर्जन्य जलवाहिनीचे पाणी जमिनीत मुरवण्यासाठी उपाययोजना करणार.

- शहराच्या भूआकारमानाचा (टोपोग्राफी) विचार करून पूरस्थितीचा अभ्यास व उपाययोजना करण्यासाठी IIT तज्ज्ञांचा संशोधन गट नियुक्त करणार.
- मुंबईतील पाणी निचरा प्रणाली सुधारणार, जुन्या आणि अकार्यक्षम पाणी निचरा प्रणालींची पुनर्रचना करणार आणि शहरात ४ नवीन भूमिगत फ्लडवॉटर टाक्या उभारणार.
- ब्रिमस्टोवाड २ ची अपूर्ण कामे लवकर पूर्ण करणार.
- सतत पूर येणाऱ्या भागात पंपिंग स्टेशन्स उभारून जलदगतीने पाण्याचा उपसा करणार.

स्वच्छ व सुंदर मुंबई

- स्वच्छतेबाबत जनसहभाग वाढवण्यासाठी मुंबईत विविध भागांमध्ये वर्षभर चालणारी स्वच्छता स्पर्धा आयोजित करणार.
- मुंबईचे रस्ते कचरामुक्त करणार.
- झोपडपट्टी भागातील कचरा संकलनासाठी छोट्या गाड्या पुरवणार. शक्य तिथे दिवसातून दोनदा कचरा संकलन करण्याची व्यवस्था करणार.
- झोपडपट्टी भागातील सार्वजनिक शौचालयांना वीज आणि पाण्याची सोय (बोअरवेल किंवा रेन वॉटर हार्वेस्टिंगद्वारे) उपलब्ध करून देणार.
- ई-वेस्ट आणि प्लास्टिक वेस्टसाठी महापालिका वेगळी यंत्रणा उभारणार.
- मागेल त्याला शौचालय धोरण आणणार (घट-पट)
- स्वयंसेवी संस्थांशी भागीदारी करून स्वच्छता मोहिमा राबवणार.
- मुंबईतील समुद्र किनारे आणि नद्या स्वच्छ करणार, सुरक्षा व देखभाल करणार.
- दत्तक वस्ती योजना अधिक प्रभावी करणार.
- उष्णता कमी करण्यासाठी वैज्ञानिक तज्ज्ञांची समिती स्थापन करणार व धोरण राबवणार.

घनकचरा व्यवस्थापन

- कामगार भरती करणार आणि कचरा व्यवस्थापन कर्मचाऱ्यांना चांगले वेतन आणि सुविधा उपलब्ध करून देणार.
- पायलट प्रकल्प म्हणून 'Zero Waste Wards' विकसित करणार.
- कचरा प्रक्रिया करण्यासाठी डम्पिंग ग्राउंडवरील वेस्ट-टू-एनर्जी प्रकल्पांचे काम पूर्ण करणार.
- मुंबईतील सर्व घरांमध्ये आणि व्यवसायांमध्ये कचरा वर्गीकरण प्रणाली लागू करणार आणि कचरा व्यवस्थापन अधिक प्रभावी करणार.
- मुंबईतील कचरा गोळा करण्याची प्रणाली सुधारणार. यासाठी, अधिक कचरा वाहने उपलब्ध करून देणार आणि कचरा गोळा करण्याची वेळ वाढवणार. तसेच, कचरा व्यवस्थापन कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देऊन त्यांची क्षमता वाढवणार.

संपूर्ण मुंबई मध्ये मलनि:स्सारण

- सध्या सुरू असलेल्या एसटीपी (सांडपाणी प्रक्रिया) प्रकल्पांची कामे वेळेत पूर्ण करणार.
- मुंबईतील सर्व सांडपाणी वाहिन्यांना आधुनिक करणार.
- सांडपाणी वाहिन्यांमधला गाळ काढणार आणि शुद्धीकरण प्रक्रियेचे आधुनिकीकरण करणार.
- सार्वजनिक खाजगी भागीदारी आधारित सांडपाणी वाहिन्यासाठी तंत्रज्ञान विकसित करणार.
- SRA मध्ये लघु सांडपाणी केंद्रे उभारण्यात येणार.

पर्यावरण - स्वच्छ हवा, निरोगी मुंबई

- शहरातील हवेची गुणवत्ता तसेच एकूण पर्यावरण सुधारण्याकरिता शहरासाठी एक सर्वसमावेशक पर्यावरणीय आराखडा तयार करणार.
- धुळीवर नियंत्रण (Dust Mitigation): सर्व बांधकाम प्रकल्पांवर 'अँटी-स्मॉग गन' अनिवार्य करणार आणि रस्त्यांची नियमित 'मेकॅनिकल स्वीपिंग' व फॉगिंग करणार.
- प्रत्येक वॉर्डमध्ये उद्याने व हिरवे कॉरिडॉर विकसित करणार.
- Air Quality Display Boards प्रत्येक प्रमुख चौकात उभारले जाणार.

- १७,००० कोटी रुपयांची पर्यावरण संवर्धन योजना करणार.
- मुंबई महानगर पालिके अंतर्गत Tree Authority च्या आधारावर EPA (Environment protection Authority) तयार करणार.
- Air quality monitoring station ची संख्या दुप्पट करण्यात येणार.
- पर्यावरण समितीची निर्मिती करण्यात येणार.

मुंबईचे सौंदर्यकरण

- आयआयटी (IIT) आणि व्हीजेटीआय (VJTI) च्या मदतीने 'सी व्ह्युईंग डेक' बनवणार.
- शहरात सार्वजनिक कला आणि भित्तिचित्रे अधिकाधिक प्रमाणात प्रदर्शित करणार.
- शहरातील तलावांचे सौंदर्यीकरण करणार.
- संपूर्ण शहरात झाडे आणि ग्रीन झोनची संख्या वाढवणार.
- नागरी सहभागितेसह सुशोभीकरण समिती कार्यरत करणार.

शिक्षणाचा हक्क : शिक्षणाने सक्षम मुंबई

- दर्जेदार शिक्षण देण्यासाठी महापालिका शाळांचे स्तर आंतरराष्ट्रीय मानकांपर्यंत उंचावण्यात येणार.
- महानगरपालिकेच्या सर्व शाळामध्ये AI लॅब्स तयार करणार.
- परमपूज्य भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी लिहिलेल्या संविधानातील मूल्ये महापालिका शाळांमध्ये शिकवले जाणार.

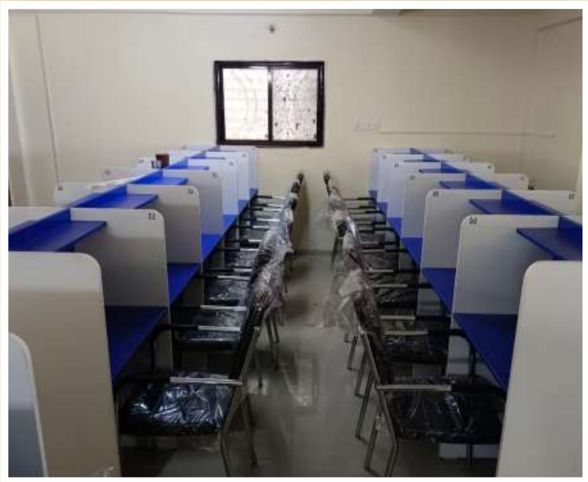

स्वास्थ्य मुंबईकरांसाठी सुसज्ज आरोग्य प्रणाली - आपला दवाखाना

- रुग्णालयांचे आधुनिकीकरणः महापालिकेच्या रुग्णालयांचा दर्जा एम्स (AIIMS) च्या धरतीवर सुधारणार, प्रत्येक प्रशासकीय वॉर्डमध्ये डायलिसिस सेंटर आणि केमोथेरपी सेंटर उभे करणार.
- मोफत तपासणीः ६० वर्षांवरील सर्व वरिष्ठ नागरिकांना महापालिकेच्या रुग्णालयात वर्षातून एकदा मोफत पूर्ण शरीर तपासणी (Full body checkup) उपलब्ध करून देणार.
- 'मुंबईकर हेल्थ कार्ड': प्रत्येक नागरिकाचा संपूर्ण वैद्यकीय इतिहास डिजिटल स्वरूपात जतन करून उपचारांची प्रक्रिया वेगवान करणार.

- अद्ययावत 'आपला दवाखाना': प्रत्येक वॉर्डमध्ये ३०-४० प्रकारच्या रक्त चाचण्या, औषधे आणि प्राथमिक उपचार मोफत देणारी केंद्रे उभारणार.
- मोफत स्क्रीनिंग शिबिरे: मधुमेह (Diabetes), रक्तदाब (BP) आणि कर्करोग (Cancer) यांची मोफत तपासणी करण्यासाठी दर महिन्याला प्रत्येक प्रभागात फिरते दवाखाने असतील अशी योजना बनवणार.
- स्वस्त औषध केंद्रे: पालिकेच्या रुग्णालयांबाहेर २४/७ स्वस्त दरात जेनेरिक औषधे मिळणारी सरकारी औषधालये उपलब्ध करून देणार.
- मानसिक आरोग्य हेल्पलाइन: वाढत्या तणावावर मात करण्यासाठी मानसोपचार तज्ज्ञांची मोफत दूरध्वनी सल्ला सेवा चालू करणार.
- केईएम, नायर, सायन आणि कूपर रुग्णालयांना संलग्न परिघीय रुग्णालये उभारणार.
- Cervical कॅन्सर आणि Breast कॅन्सर मुली व स्त्रियांसाठी तपासणी मोफत करण्यात येईल.
- हिंदुहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे आपला दवाखाना पूर्णपणे कार्यक्षम करण्यात येणार.
- कर्करोग उपचार केंद्र (Cancer Care): उपनगरात टाटा हॉस्पिटलच्या धर्तीवर महापालिकेचे अद्ययावत कॅन्सर रुग्णालय उभारणार, जिथे केमोथेरपी आणि रेडिएशन मोफत मिळणार.

- Diabetes Free मुंबई करणार.
- हृदयरोग रुग्णालय (Cardiac Care): हृदयविकाराच्या रुग्णांसाठी समर्पित रुग्णालय, जिथे अँजिओप्लास्टी आणि बायपास सर्जरी सवलतीच्या दरात उपलब्ध करणार.
- वाढते कॅन्सर रुग्णांची संख्या लक्षात घेता नायर रुग्णालयात १० मजली रुग्णालय उभारण्यात येत आहे. यात आवश्यक सर्व अत्याधुनिक व्यवस्था करण्यात येईल त्याच प्रमाणे सुपर Speciality सेंटर रुग्णालय उभारण्यात येईल.

मुंबईत वैद्यकीय शिक्षण क्षमता दुप्पट
(Medical Education for Mumbaikars)

- प्रत्येक मोठ्या BMC रुग्णालयात नवीन वैद्यकीय कॉलेज / PG इन्स्टिट्यूट NDA सरकारच्या मदतीने सुरू करणार.
- Med Tech च्या धर्तीवर Teaching Hospitals ची संख्या वाढवली जाणार.
- वैद्यकीय संशोधनासाठी Urban Health Research Fund स्थापन केला जाणार.
- सरकारी रुग्णालयांत शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना हाय-टेक सिम्युलेशन लॅब्स बनवणार.
- मुंबईतील ७५ वर्षीय जेष्ठ नागरिकांसाठी ऑन कॉल रुग्णवाहिका व रुग्णांच्या निवासस्थानी डॉक्टर तपासणी करण्यात येईल.
- मुख्यमंत्री वैद्यकीय सहाय्यता निधीप्रमाणे महापौर निधी ५००० पासून ५०,०००/- रुपयांपर्यंत करण्यात येईल.

बीएमसी मार्केट

- मुंबईतील सर्व भाजी मंडई यांचे नूतनीकरण व पुनर्विकास करणार.
- बीएमसी मार्केटमध्ये मासळी विक्रेत्यांसाठी कोल्ड स्टोरेज उभारणार.
- कोळी भगिनींना बाजारात मिळणार आधुनिक सुविधा.
- Fish import export सेंटर स्थापन करण्यात येणार.
- लघु उद्योग धोरण राबवणार.

पथदिवे

- संपूर्ण मुंबईमध्ये LUX सर्वे करणार.
- रात्रीच्या वेळी सामसूम वाटणाऱ्या भागात प्रकाश व्यवस्था उभी करणार.
- फुटपाथावर दिव्यांची संख्या वाढवणार.

गृहनिर्माण

- कोळीवाडे व गावठणांसाठी विशेष योजना आणून पुनर्विकासाचा मार्ग खुला करणार तसेच COD बाधीत क्षेत्राकरिता लागू करणार.
- पुनर्विकासाला चालना, चाळींचा समूह विकास, इमारतींना ओसी, 'पागडीमुक्त मुंबई', फनेल झोनप्रश्नी जाहीर केलेली योजना जलदगतीने राबविणार.
- SRA लेआऊटमध्ये नागरिक सुविधांसाठी नगरसेवकांच्या निधीचा वापर करणार.
- गोराई/मनोरी गावांचा विकास आराखडा तयार करणार.
- झोपडपट्टीचा सुनियोजित व सर्वांगीण विकास करून अनेक सोयी सुविधा layout मधेच उपलब्ध करणार शासनाने पहिल्या टप्यात १७ प्रकल्पांना मंजुरी दिली असून पुढील टप्यात अधिक प्रकल्प समाविष्ट केले जातील.

- प्रकल्प बाधितांसाठी घरे उपलब्ध करून देणार.
- २० हजार इमारतींचे विविध कारणांमुळे रखडलेले भोगवटा प्रमाणपत्र (OC) तात्काळ वितरित करणार.
- मुंबईच्या पूर्व व पश्चिम उपनगरांतील टेनमेंट इमारतींसाठी पुनर्विकास धोरण राबिवणार.
- शाश्वत बांधकाम तत्त्वांचा अवलंब करून इमारतींमध्ये 'Living Forests' विकसित करणाऱ्या १० मजल्यांपेक्षा उंच इमारतींना विशेष सवलती देणार.
- सफाई कामगारांना हक्काचे घर देणार.
- मुंबईतील जुनी, जीर्ण आणि धोकादायक इमारतींना स्वयं पुनर्विकासाच्या माध्यमातून नवे जीवन देणार.
- मुंबई पोलिसांच्या जुन्या, जीर्ण आणि अपुरी घरे यांच्या पुनर्विकासाला प्राधान्य देणार.
- रखडलेल्या योजनांसाठी TDR चा प्रभावी वापर करून पूर्णत्वास नेण्यासाठी तरतूद.
- शासकीय व निमशासकीय कर्मचारी व म.न.पा. कर्मचाऱ्यांसाठी गृहनिर्माण प्रकल्प राबवणार.
- गावठाण व कोळीवाड्यातील सर्व घरे नवी मुंबईच्या धोरणाप्रमाणे महायुती सरकारच्या माध्यमातून नियमित करण्यात येतील.

मुंबईकरांच्या 'बेस्ट' ला World's Best करणार

- २०२९ पर्यंत बेस्टच्या ताफ्यातील सर्व बसेस पूर्णपणे 'इलेक्ट्रिक' (EV) करून प्रदूषणमुक्त प्रवासाचे उद्दिष्ट साध्य करणार.
- प्रवाशांची गर्दी कमी करण्यासाठी ताफ्यातील बसेसची संख्या ५,००० वरून १०,००० पर्यंत वाढवणार.
- मेट्रो आणि रेल्वे स्थानकांवरून घरापर्यंत पोहोचण्यासाठी 'मिडी' आणि 'मिनी' बसेसच्या फेऱ्यांत मोठी वाढ करणार.

- बेस्ट बस प्रवासामध्ये महिलांना ५० टक्के सवलत देणार.
- सर्व बस थांब्यांवर डिजिटल डिस्प्ले, सीसीटीव्ही कॅमेरे, मोबाईल चार्जिंग पॉइंट्स आणि वाय-फाय सुविधा उपलब्ध करणार.
- बेस्टचे आर्थिक नियोजन व डिजिटल जाहिरातीतून मिळणारे उत्पन्न याचे नियोजन करण्यासाठी IIT तज्ज्ञांचे अभ्यास मंडळ बनवणार.
- डेपो मध्ये वाचनालये उभारणार.

मुंबईकरांसाठी अग्निशमन धोरण

- मुंबईच्या कोणत्याही कोपऱ्यात आग लागल्यास अग्निशमन दल ५ मिनिटांच्या आत पोहोचेल, असे 'स्मार्ट ट्रॅफिक प्रायोरिटी' सिस्टीमवर आधारित नियोजन बनवणार.
- उंच इमारतींवरील आगीचे सर्वेक्षण करण्यासाठी आणि बचाव कार्यासाठी थर्मल कॅमेरे असलेल्या 'फायर सर्व्हिलन्स ड्रोन्स'चा वापर करणार.

- सर्व गृहनिर्माण संस्था आणि व्यावसायिक इमारतींचे 'डिजिटल फायर ऑडिट' सक्तीचे करणार आणि त्रुटी आढळल्यास त्वरित दुरुस्तीसाठी पालिकेचे तांत्रिक सहकार्य देणार.
- प्रत्येक वॉर्डमध्ये स्थानिक तरुणांना 'अग्नि रक्षक' म्हणून प्रशिक्षण देऊन आपत्कालीन स्थितीत मदतीसाठी नागरिक स्वयंसेवक दल तयार करण्यावर भर देणार.

युवा कल्याण धोरण

- शहरातील सार्वजनिक धोरणनिर्मिती व प्रशासन प्रक्रियेत युवक / जेन Z सक्रिय सहभाग वाढवण्यासाठी जेन Z इंटर्नशिप कार्यक्रम सुरू करणार.
- बीएमसी च्या प्रत्येक एडमिनिस्ट्रेटिव वॉर्ड मध्ये जागतिक दर्जाचे स्पोर्ट कॉम्प्लेक्स व स्विमिंग पूल बांधणार.

- तरुण उद्योजकांसाठी पालिकेच्या बंद पडलेल्या जागांमध्ये कमी दरात हाय-स्पीड इंटरनेट आणि कायदेशीर सल्ला देणारी केंद्रे उभारणार.
- Start up / Innovation Hub मुंबईत ३ विभागात उभे करणार व १०० कोटींचा फंड्स ऑफ फंड करणार.
- स्टार्टअप Incubation Center TISS च्या सहकार्याने अभ्यासिका Circular economy ला प्रोत्साहन देण्यासाठी रिपेअर cafe उभारणार.
- स्पर्धा परीक्षांचा (MPSC/UPSC) अभ्यास करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रत्येक वॉर्डमध्ये वातानुकूलित, वाय-फाय सज्ज आणि चोवीस तास सुरू राहणाऱ्या अभ्यासिका उभारणार.
- मुंबईतील 'होतकरू' कलाकारांना आपली कला सादर करण्यासाठी सार्वजनिक ठिकाणी मोफत 'ओपन एअर थिएटर' आणि कमी दरात रेकॉर्डिंग स्टुडिओ उपलब्ध करून देणार.
- उच्च शिक्षणासाठी परदेशी जाणाऱ्या आणि स्पर्धा परीक्षा देणाऱ्या भूमिपुत्र विद्यार्थ्यांना विशेष 'मुंबई रत्न' शिष्यवृत्ती योजना चालू करणार.
- अधिकारी (BMC) कर्मचारी यांचा गुणवत्ता वाढीचे स्वयंसिद्ध भवन उभारणार.

लाडक्या बहिणींना आत्मनिर्भर करणार

- लाडक्या बहिणींना आत्मनिर्भर करण्यासाठी व लघु उद्योग स्थापन करण्यासाठी ५ लाखांपर्यंत बिनव्याजी कर्ज देणार.
- महिला बचत गटांनी तयार केलेल्या वस्तू विकण्याकरिता e-martket स्थापन करणार.
- कामकरी महिलांसाठी प्रत्येक वॉर्डमध्ये परवडणाऱ्या दरात 'म्युनिसिपल क्रेच' (पाळणाघर) सुविधा उपलब्ध करून देणार.
- मुंबईत महिलांसाठी मुबलक शौचालय बांधणार.
- महिला बचत गटांना शून्य टक्के व्याजाने कर्ज आणि त्यांचे उत्पादन विकण्यासाठी शहरात 'हक्काचे वेंडिंग झोन' उभारणार.
- 'मुंबई डिजिटल सखी' अंतर्गत महिलांना एआय (AI), कोडिंग आणि ऑनलाइन मार्केटिंगचे मोफत प्रशिक्षण देण्यासाठी लॅब उभारणार.
- महिलांच्या सुरक्षिततेसाठी 'रात्रीचे गस्त पथक' (Night Patrol Squads) आणि त्वरित मदतीसाठी वन-टॅप मोबाईल ॲप बनवणार तसेच ड्रोन पॅट्रोलिंग करणार.
- शाळा आणि महाविद्यालयांमधील विद्यार्थिनींसाठी स्वसंरक्षण प्रशिक्षण (Self Defense) अभ्यासक्रमात समाविष्ट करणार.

- महिला बचत गटांसाठी ३०,०००/- अनुदान देण्याचे प्रस्तावित आहेत. सध्या मनपा माध्यमातून २०,०००/- दिले जातात.

सुरक्षित मुंबई

- सार्वजनिक ठिकाणांवर, रेल्वे स्टेशन, बस स्टॉप, पार्क आणि हॉस्पिटल इत्यादी ठिकाणी सुरक्षा वाढवणार.
- मुंबईतील सर्व ठेकेदार व सह ठेकेदार यांचे कॉन्ट्रॅक्ट लेबर व्हेरीफिकेशन करणार.
- महायुती सरकारच्या माध्यमाने रोहिंग्या व बेकायदेशीर बांगलादेशी मुक्त मुंबई करणार.

मराठी अस्मिता आणि सन्मान

- मराठी भाषेच्या संवर्धन व प्रचारासाठी बीएमसीमध्ये स्वतंत्र मराठी भाषा विभागाची स्थापना करणार.
- मुंबईच्या प्रत्येक विभागात मराठी नाटक, लोककला आणि साहित्यासाठी सुसज्ज 'मराठी कला केंद्र' आणि अभ्यासिकेची उभारणी करणार.
- फक्त मराठी चित्रपटा करीता खास मराठी मल्टिप्लेक्स उभारणार.

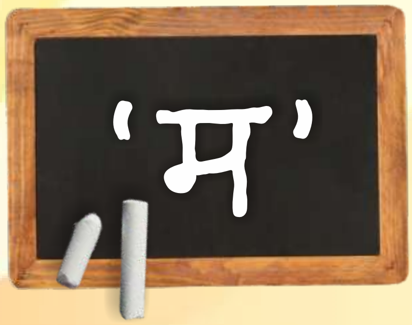

- मराठी कलाकार संस्थांना महापालिकेतर्फे पाठबळ देण्यात येईल.
- शाळेतील अभ्यासक्रमात 'मुंबईचा मराठी इतिहास' आणि संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील हुतात्म्यांची माहिती देणाऱ्या विशेष पाठांचा समावेश करणार.
- हिंदुहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे ह्यांच्या जन्मशताब्दी वर्षा निमित्त खालील पंचवार्षिक उपक्रम राबवण्यात येईल हे उपक्रम राबवण्याकरिता समिती स्थापन करण्यात येईल त्यासाठी विशेष आर्थिक तरतूत करण्यात येईल.

1. मराठी तरुणांसाठी शिक्षण - रोजगार - उद्योजक - यांच्याकरिता धोरण राबवण्यात येईल.
2. मुंबई महानगरपालिका रुग्णालयाच्या सलग्न हिंदुहृदयसम्राट शिवसेना प्रमुख श्रीमान बाळासाहेब ठाकरे वैद्यकीय विद्यापीठ उभारण्यात येईल.
3. मराठी भाषेला अधिक समृद्ध करण्याकरिता उपाययोजना करण्यात येतील मराठी ग्रंथालय व संस्कृतिक केंद्राची संख्या वाढवण्यात येईल.
4. मराठी तरुणांसाठी मुंबई Fellowship सुरू करणार.
5. परवडणाऱ्या घरांचे धोरण करून मुंबईतून मराठी माणसाला हद्दपार होण्यापासून रोखणार व त्याची निती बनवणार.

मुंबई सांस्कृतिक आणि पर्यटन विकास

- मुंबईची संस्कृती, कला व वारसा जतन व प्रोत्साहन देण्यासाठी बीएमसीमध्ये स्वतंत्र सांस्कृतिक विभागाची स्थापना करणार.
- शहरातील पर्यटनाला चालना देण्यासाठी बीएमसीमध्ये पर्यटन विभागाची स्थापना करणार.
- मुंबईतील कला आणि संस्कृतीला प्रोत्साहन देऊन शहराचे सौंदर्य वाढवणार. यासाठी शहरात महानगर पालिकेतर्फे कला प्रदर्शनी, संगीत कार्यक्रम आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजित करणार.

- ऑगमेंटेड रिॲलिटी (AR) बूथचा वापर करून छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या गडकिल्ल्यांचा अनुभव आणि महाराष्ट्राचे वैभव पर्यटकांपर्यंत पोहोचवण्याचा उपक्रम राबवणार.
- दक्षिण मुंबईतील पुरातन इमारती, किल्ले (उदा. वरळी, माहिम, धारावी किल्ला) तसेच लेणी (मंडपेश्वर, जोगेश्वरी इ.) आणि गेटवे ऑफ इंडिया परिसराचे जागतिक दर्जाचे सुशोभीकरण व 'लाईट अँड साऊंड शो' करणार.
- मुंबईची मूळ संस्कृती असलेल्या कोळीवाड्यांमध्ये 'होम-स्टे' आणि 'खाद्य पर्यटन' (Seafood Tourism) विकसित करून पर्यटकांना अस्सल मुंबईचा अनुभव देणार.
- हुतात्मा स्मारक चौकात जागतिक दर्जाचं संग्रालय उभारणार.
- रवींद्र नाट्य मंदिराच्या धर्तीवर अन्य नाट्यगृहांचा पुनर्विकास करणार व गरज पडल्यास ३ नवीन नाट्यगृहे उभारणार.

पालिका आपल्या मोबाईलवर

- नागरी सेवा व सुविधा आपल्या मोबाईलवर पुरवण्यासाठी कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) व आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करणार.
- भ्रष्टाचार मुक्त महानगरपालिका करण्याच्या उद्देशाने AI व डिजिटल प्लॅटफॉर्म आणणार.
- २०३४ DCPR लवकरात लवकर संपूर्ण अंमलात आणणार.
- महानारपालिकेची सर्व खरेदी Gem portal द्वारे करणार.
- बिल्डिंग अप्रूवल साठी AI आधारीत प्लॅटफॉर्म आणणार.

वेगवान मुंबई... मजबूत अर्थव्यवस्था

- मेट्रोसाठी last mile connectivity देण्यासाठी POD TAXI प्रकल्पाला चालना देणार.
- कुर्ला BKC वांद्रे स्थानक पहिला टप्पा जोडणार.
- विक्रोळी कोपरखैरणे महापे मुरबाड ही कनेक्टिव्हिटी स्थापन करणार.
- वांद्रे सी लिंक BKC मार्गे नवी मुंबई विमानतळ भुयारी मार्ग तयार करणार.
- मुंबई आणि नवी मुंबई विमानतळ मेट्रो ने जोडणार.
- वर्सोवा कोस्टल रोड विरार पर्यंत विकसित करून त्यांला ठाण्याच्या कोस्टल रोडला जोडून मुंबई MMR साठी Outer Ring Road बनवणार.
- BKC मध्ये भूमिगत मार्गांचे जाळे उभारणार.
- BKC येथे मुंबई आंतरराष्ट्रीय वित्तीय सेवा केंद्र (IFSC) महाराष्ट्र शासनाच्या मदतीने स्थापन करून तरुण व सामान्य नागरिक यांना मोठ्या प्रमाणात आर्थिक रोजगार विषयक लाभ देणार. BKC मधील IFSC मुळे दोन लाख नोकऱ्या व १४,००० कोटींपेक्षा अधिक आर्थिक मुल्य होईल.
- मुंबईला FINTCECH सिटी बनवणार.
- विकसित मुंबई बनवण्याकरिता विकास आराखडा २०३४ केंद्र व राज्य महायुती सरकारच्या माध्यमाने १००% अंमलबजावणी करण्याचा प्रयत्न करणार.

केंद्र व राज्य सरकारच्या (डबल इंजिन सरकार) माध्यमातून विकास प्रकल्प (Mega Projects)

पूर्ण झालेले ऐतिहासिक प्रकल्प (Successfully Completed)

- अटल सेतू (MTHL): देशातील सर्वात लांब समुद्री पूल (२१.८ किमी), ज्यामुळे मुंबई आणि नवी मुंबईतील अंतर अवघ्या २० मिनिटांवर आले.
- मेट्रो लाईन २ए आणि ७: अंधेरी ते दहिसर दरम्यान मेट्रो धावू लागली, ज्यामुळे पश्चिम उपनगरातील वाहतूक कोंडी मोठ्या प्रमाणावर कमी झाली.
- दिघा गाव रेल्वे स्टेशन: ऐरोली आणि ठाणे दरम्यानच्या प्रवाशांसाठी नवीन रेल्वे स्थानक कार्यान्वित.

प्रगतीपथावर असलेले प्रकल्प (Ongoing Projects)

- नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ: मुंबई विमानतळावरील भार कमी होऊन अर्थव्यवस्थेला मोठी गती मिळणार.
- ईस्टर्न फ्री वे ला ठाण्यापर्यंत पूर्ण करणार.
- मुंबई-अहमदाबाद बुलेट ट्रेन: देशातील पहिला हाय-स्पीड रेल्वे प्रकल्प, ज्याचे मुंबईतील बीकेसी (BKC) स्थानकाचे काम वेगाने सुरू आहे.
- मुंबई-पुणे एक्सप्रेसवे 'मिसिंग लिंक': लोणावळा घाटातील वाहतूक कोंडी टाळण्यासाठी आशियातील सर्वात रुंद बोगद्याचे काम अंतिम टप्प्यात.
- शिवडी-वरळी उन्नत मार्ग (Elevated Corridor): अटल सेतू आणि कोस्टल रोडला थेट जोडणारा मार्ग, ज्यामुळे पूर्व आणि पश्चिम किनारपट्टी जोडली जाईल.
- धारावी पुनर्विकास प्रकल्प: आशियातील सर्वात मोठ्या पुनर्विकास प्रकल्पाद्वारे १० लाख रहिवाशांना जागतिक दर्जाची घरे आणि रोजगार देण्याचे नियोजन.

भाजपा शिवसेना

मुंबईच्या विकासासाठी विश्वासाची महायुती